

Zadanie 4

Badanie implementacji struktur grafowych - objętości pamięciowej oraz złożoności obliczeniowej algorytmu Dijkstry.

Badane implementacje

Macierz sąsiedztwa

Graf reprezentowany jest w postaci macierzy $n \times n$, gdzie n to liczba wierzchołków. Połączenie z wierzchołka a i b jest zapisywane jako $macierz_{\{ab\}} = waga$.

Macierz wag

	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]
[1]	—	5	3	4	8	9
[2]	5	—	∞	4	∞	8
[3]	3	∞	—	∞	5	∞
[4]	4	4	∞	—	∞	∞
[5]	8	∞	5	∞	—	∞
[6]	9	8	∞	∞	∞	—

Figure 1: Diagram macierzy sąsiedztwa

Lista sąsiedztwa

Graf reprezentowany jest w postaci listy trójek (wierzcholek_start, wierzcholek_koniec, waga).

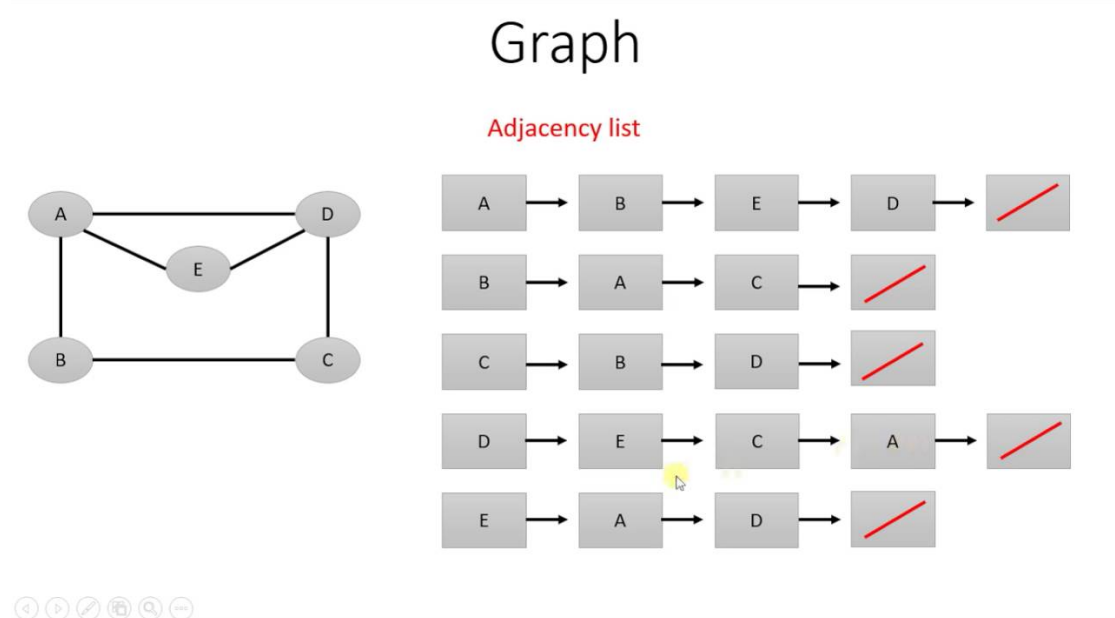

Figure 2: Diagram listy sąsiedztwa

Macierz incydencji

Graf reprezentowany jest w postaci macierzy $n \times e$ gdzie n to liczba wierzchołków, a e to liczba krawędzi.

Pęk wyjściowy

Pęk wyjściowy jest zasadniczo podobny do listy sąsiedztwa, z paru ulepszeniami. Dla uporządkowanych par wierzchołków ($n1, n2$), krawędzie łączące wierzchołek $n1$ z innymi wierzchołkami występują bezpośrednio po sobie w liście wierzchołków, w nieprzerwanych ciągach. Dodatkowo, dodana została tablica **node_indexes**, w której indeks reprezentuje indeks wierzchołka, natomiast wartość jest indeksem do listy sąsiedztwa pod którym znajduje się pierwsza krawędź łącząca wierzchołek $n1$ z jakimś innym wierzchołkiem.

Algorytm najkrótszej ścieżki Dijkstry

Algorytm Dijkstry to algorytm wyszukiwania najkrótszej ścieżki. Po podaniu wierzchołka startowego, algorytm zwraca listę trójek: wierzchołek, przez który inny wierzchołek prowadzi do niego droga, łączna waga ścieżki - dla wszystkich wierzchołków w grafie. Aby wyznaczyć drogę do konkretnego wierzchołka $n1$, należy znaleźć go w liście, następnie znaleźć wierzchołek z którego przychodzimy do $n1$, np. $n2$, znaleźć wierzchołek z którego przychodzimy do $n2$, np. $n3$, etc. aż dojdziemy do wierzchołka startowego.

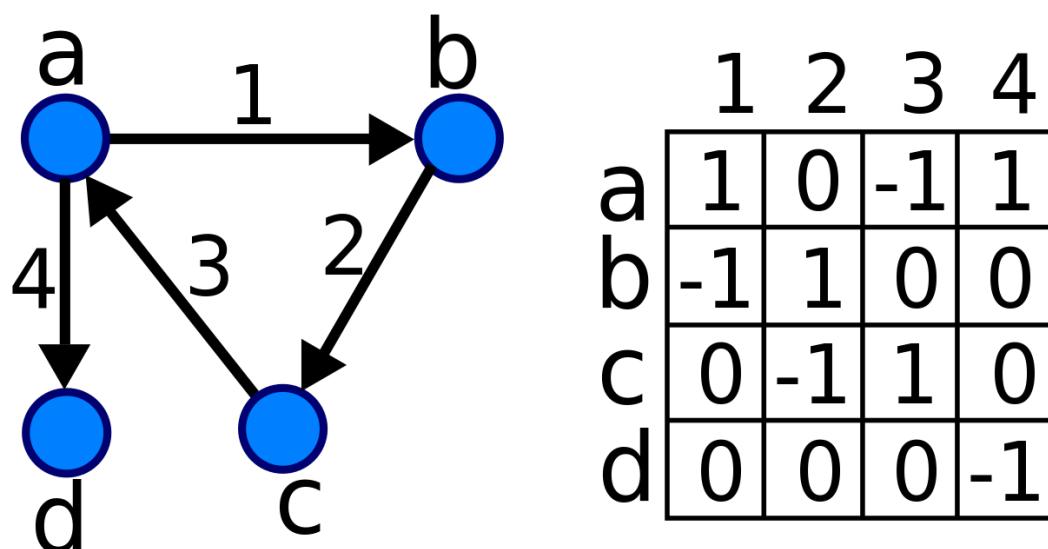

Figure 3: Diagram macierzy incydencji

Procedura badawcza

Mierzone były czas wykonania oraz zużycie pamięci. Wykonane zostały pomiary dla następujących operacji:

- znajdowanie najkrótszych ścieżek algorytmem Dijkstry w grafie bez ujemnych wag
- złożoność pamięci różnych implementacji grafu ze zmiennym rozmiarem instancji oraz stopniem wypełnienia.

Dane wejściowe generowane są przez generator liczb pseudolosowych zainicjalizowany stałym ziarnem, co zapewni niezmiennosc danych pomiędzy kolejnymi uruchomieniami programu. Po uruchomieniu programu i przetworzeniu pliku konfiguracyjnego, program kolejno będzie generował instancje o rozmiarze podanym w pliku. Następnie na tych instancjach będą wykonywane pomiary wydajności algorytmu Dijkstry oraz pomiar objętości pamięciowej dla różnych stopni wypełnienia.

Program generuje grafy w następujący sposób:

1. Utwórz graf o danej ilości wierzchołków bez krawędzi.
2. Wybieramy wierzchołek n_1 , łączymy go z losowym wierzchołkiem n_2 , n_2 łączymy z losowym wierzchołkiem n_3 , itd. aż wszystkie wierzchołki będą połączone i graf będzie spójny.
3. Dla każdego wierzchołka ze zbioru wszystkich możliwych wierzchołków, dołącz go do grafu lub nie z prawdopodobieństwem podanym jako argument.

Wyniki i analiza

Algorytm Dijkstry

Bardzo zła wydajność macierzy incydencji, będąca rzędu wielkości większa od innych reprezentacji, spowodowała że testowanie i prezentowanie jej dla rozmiarów instancji $> \sim 1000$ jest niepraktyczne. Na potrzeby porównania, czas wykonania dla macierzy incydencji będzie pokazany dla $\max n =$

Pęk wyjściowy

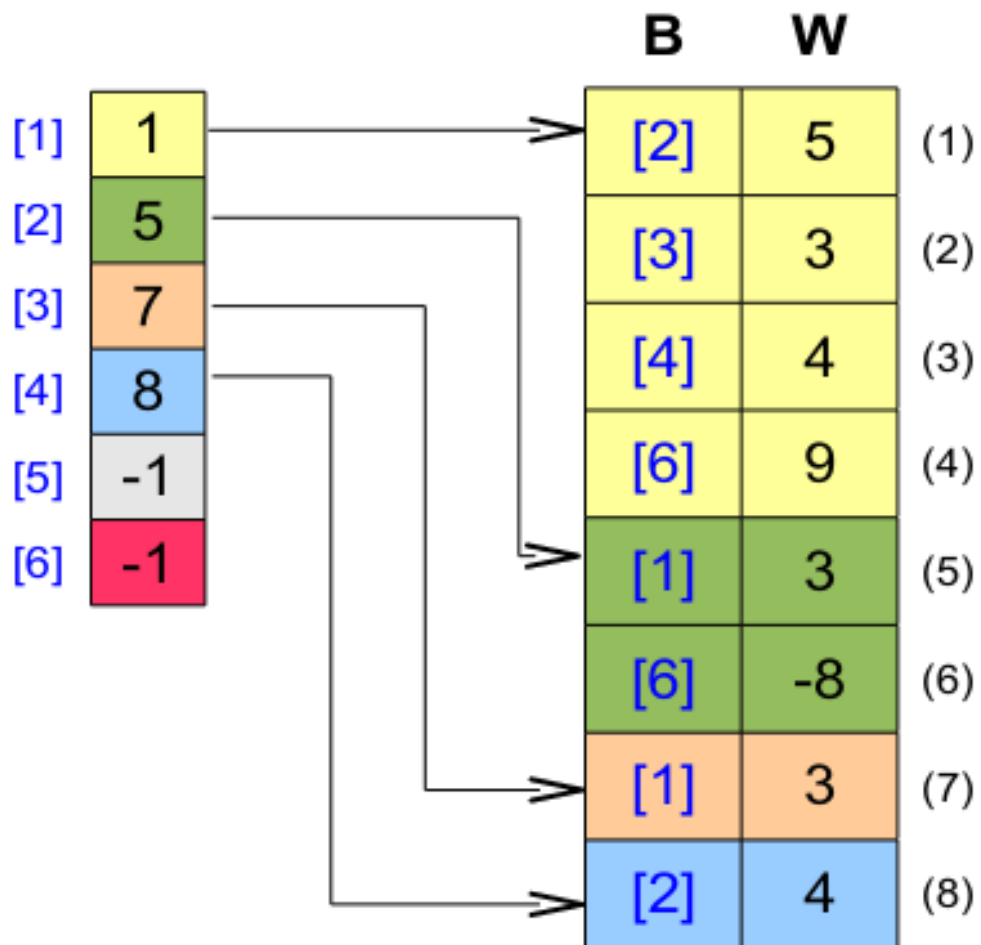

Figure 4: Diagram pęku wyjściowego

1000. Dla większych rozmiarów instancji, macierz incydencji nie będzie porównywana.

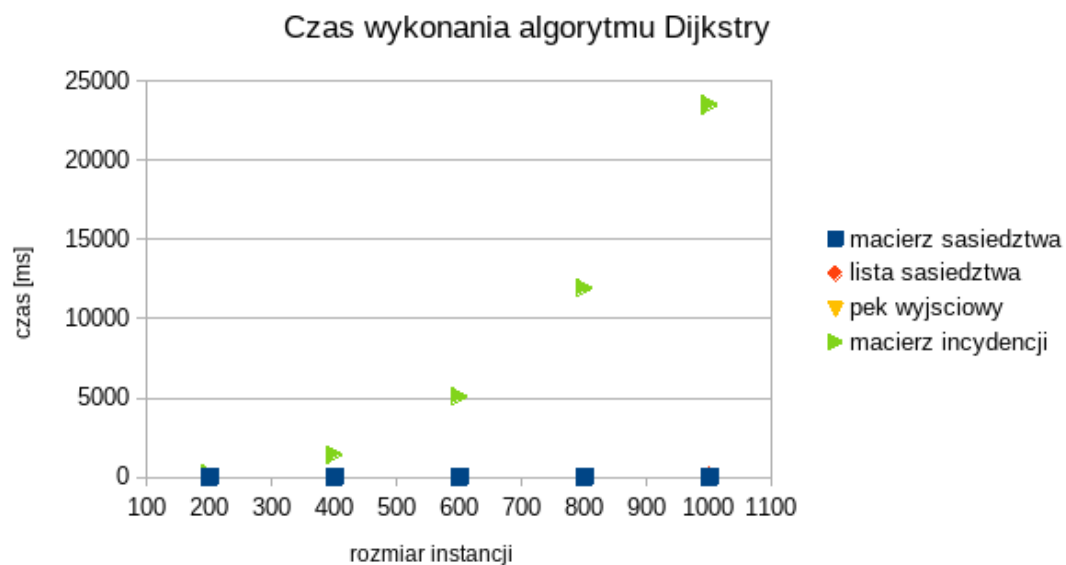
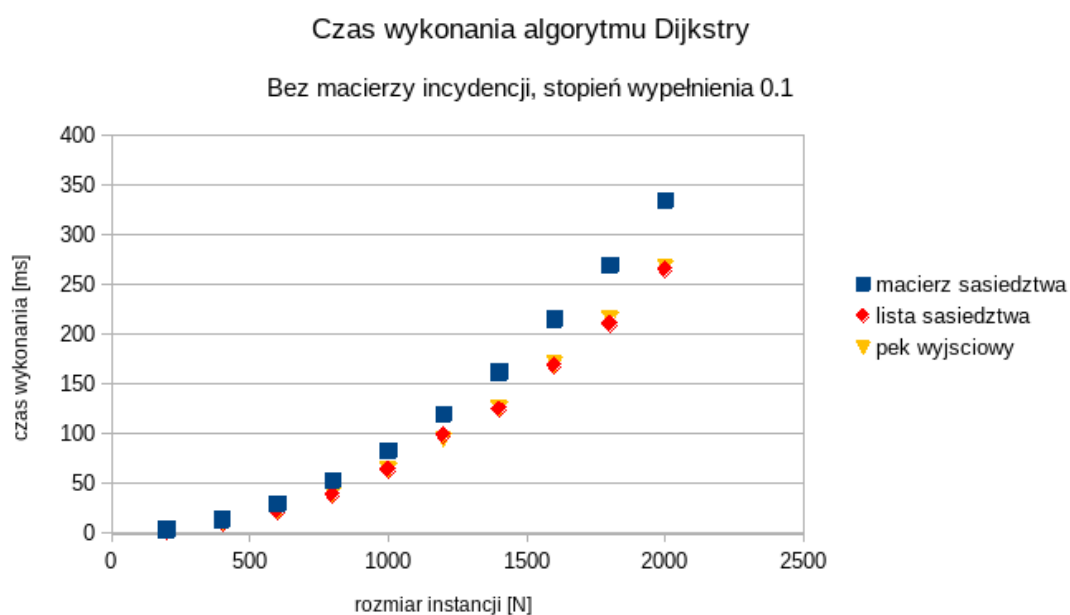
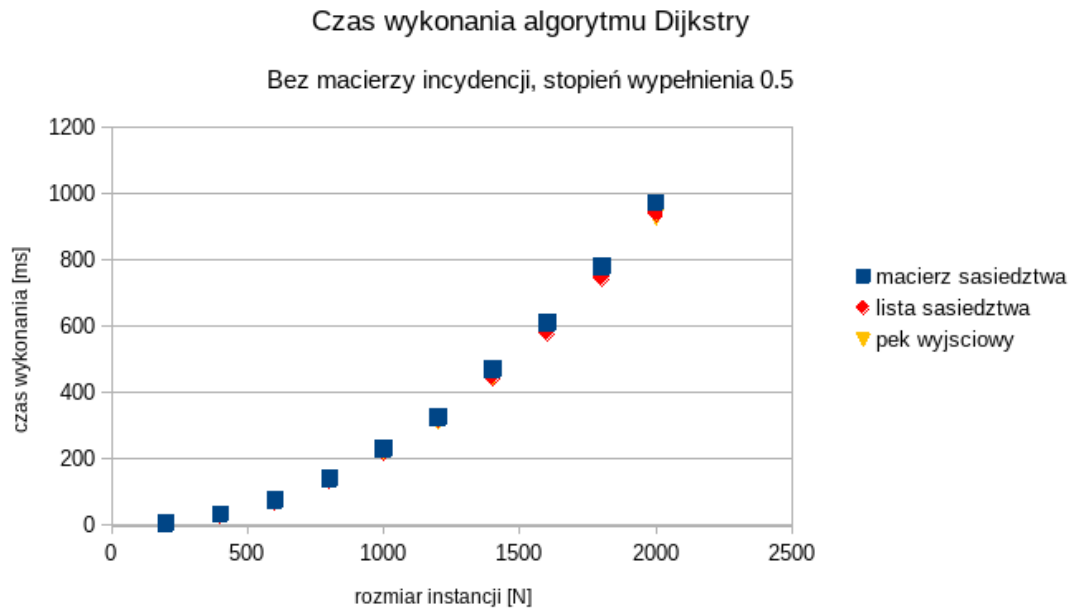

Figure 5: Dijkstra z macierzą incydencji

Implementacja algorytmu została wykonana w sposób generyczny, tzn. algorytm używa operacji interfejsu **Graph**, który implementują wszystkie struktury reprezentacji grafu. Wynikowa złożoność tego algorytmu jest zatem zależna od złożoności implementacji metod interfejsu **Graph**. Jeżeli złożoności którejs z operacji różnią się pomiędzy implementacjami, widoczna będzie różnica w czasie wykonania.

Weźmy za przykład funkcję `get_neighbours(node)` zwracającą listę sąsiadów wierzchołka `node`. Dla listy sąsiedztwa oraz pęku wyjściowego, złożoność tej operacji wynosi $O(d(\text{node}))$ gdzie $d(\text{node})$ oznacza rząd wierzchołka `node`. Dla macierzy sąsiedztwa jednak, złożoność tej operacji wynosi $O(v)$ (gdzie v to liczba wierzchołków), ponieważ dla wierzchołka aby uzyskać jego sąsiadów musimy przeiterować cały wiersz macierzy. Powinna zatem wystąpić różnica.

I w istocie, jeżeli sprawdzimy czas wykonania algorytmu dla stopnia wypełnienia 0.1, widzimy nieco większy czas wykonania dla macierzy sąsiedztwa. Gdy spojrzymy na wykres dla stopnia wypełnienia 0.5, widzimy że tutaj różnica w czasach jest mniejsza. Zatem im więcej mamy krawędzi, tym mniej znacząca jest złożoność $O(n)$ operacji `get_neighbours()`.

Macierz sąsiedztwa

Lista sąsiedztwa

Macierz incydencji

Pęk wyjściowy

Widoczne jest że dla minimalnie spójnego grafu na którym wykonane zostały testy, złożoność algorytmu Dijkstry wynosi $O(n^2)$.

Różnice w czasie wykonania pomiędzy stopniem wypełnienia 0.1 i 0.5 dowodzą znaczącego wpływu ilości krawędzi na czas wykonania algorytmu. Istnieje zgodność z referencyjną złożonością algorytmu równą $O(E + V \log V)$

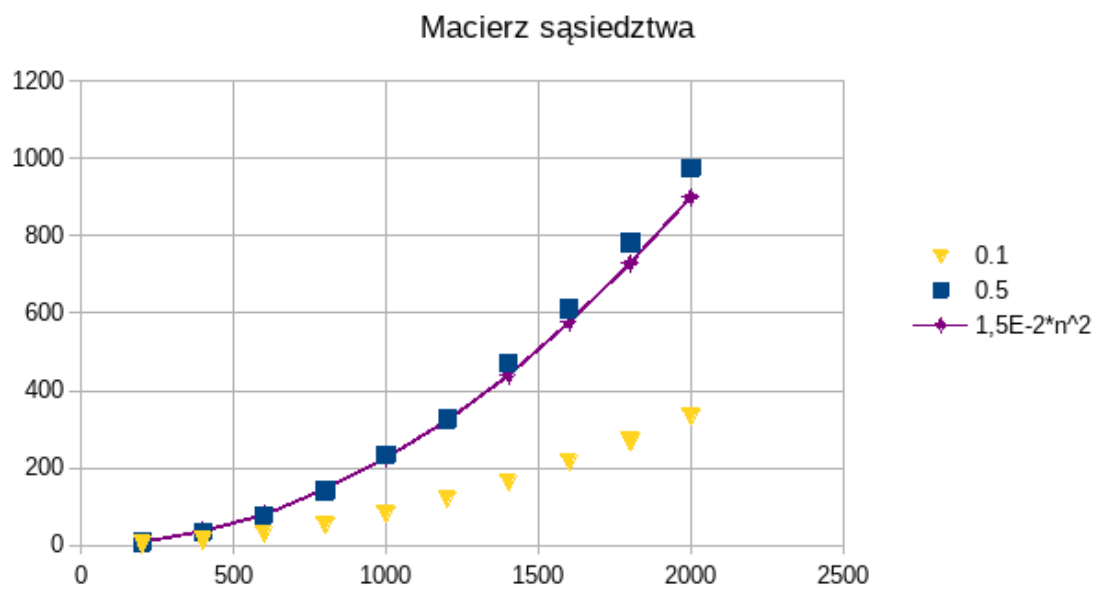

Figure 6: Macierz sąsiedztwa

Figure 7: Lista sąsiedztwa

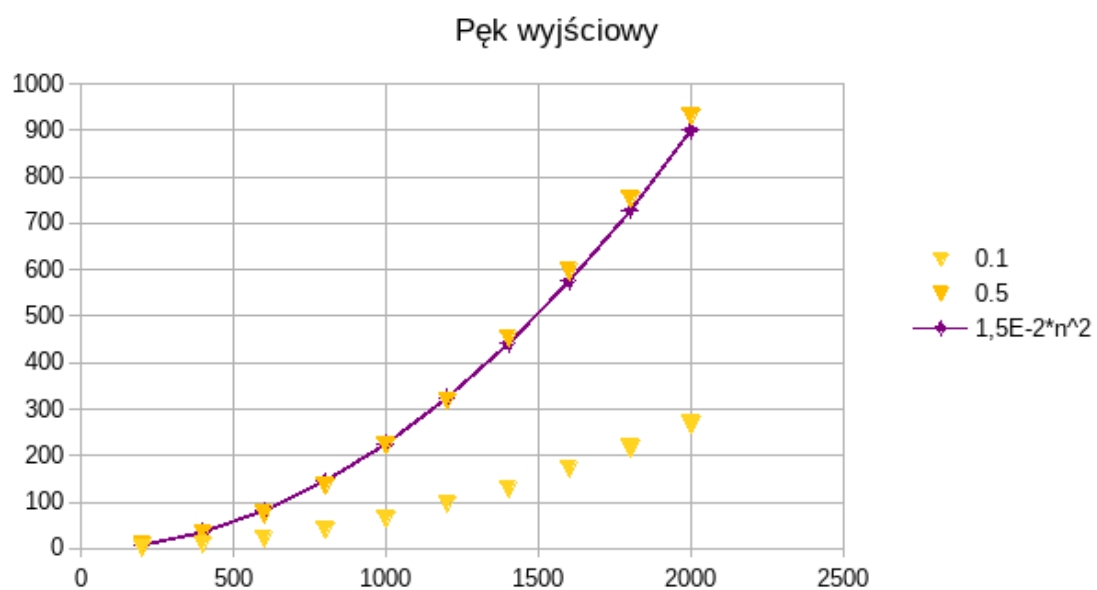

Figure 8: Macierz incydencji

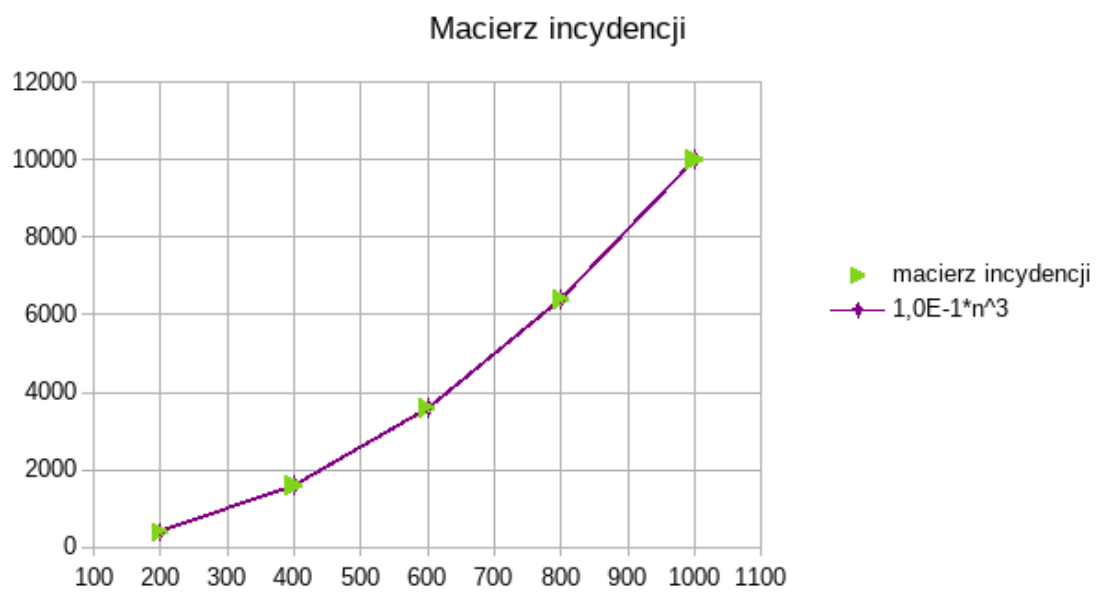

Figure 9: Pęk wyjściowy

Objętość pamięciowa

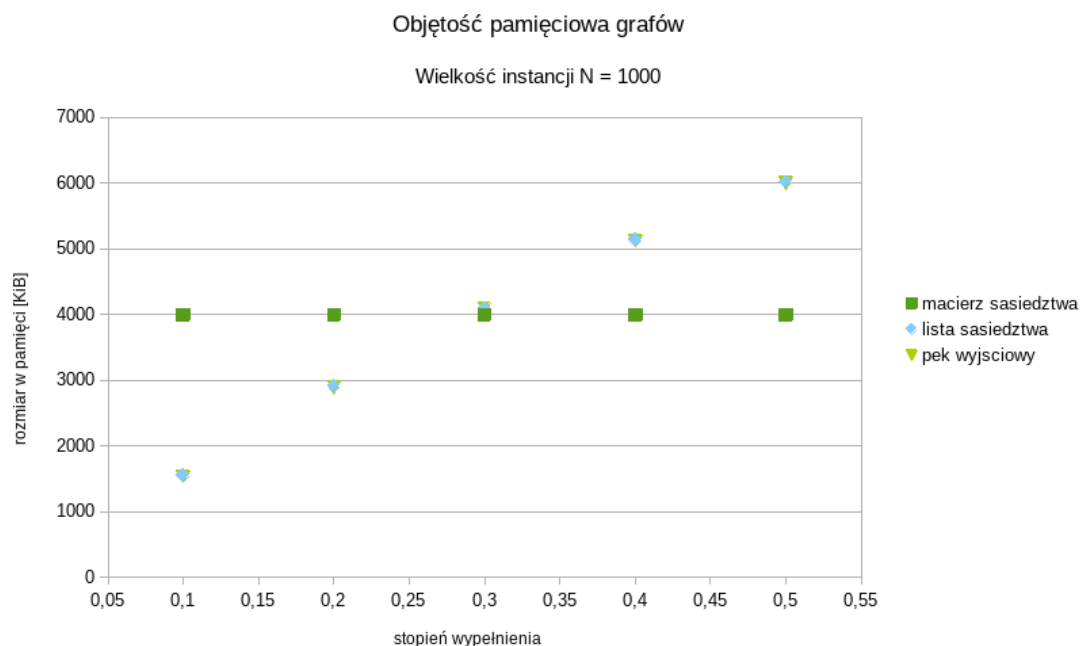

Figure 10: Objętość pamięciowa

Widzimy że zużycie pamięci macierzy sąsiedztwa jest stałe, podczas gdy listy oraz pęku rosną wraz z zapelnianiem grafu.

Pytania na które warto odpowiedzieć

Która z reprezentacji jest odporna na zmiany gęstości grafu?

Macierz sąsiedztwa, aby dodać krawędź wystarczy tylko wpisać nową wartość do odpowiednich indeksów macierzy. Nie zwiększamy tym zużycia pamięci.

Która jest najtrudniejsza w implementacji ze względu na możliwość popełnienia błędów oraz liczbę możliwych miejsc, w których błędy można popełnić?

Najtrudniejszy w implementacji pod tym względem był pęk wyjściowy. Wymaga on ręcznego utrzymywania niezmienników i odpowiedniego operowania tablicą offsetów krawędzi aby przyspieszyć operacje. Np. dzięki tej tablicy wiemy pod który indeks listy sąsiedztwa udać się po krawędzie połączone z danym wierzchołkiem, oraz wiemy ile ich jest (wystarczy zagłębnić do wartości tablicy offsetowej następnego wierzchołka). Trzeba jednak pamiętać aby po dodaniu nowej krawędzi dla wierzchołka N zaktualizować wartości offsetów dla wierzchołków $n > N$.

Która z reprezentacji jest najefektywniejsza pamięciowo, pamięciowo-czasowo i czasowo (w badanym zastosowaniu)?

- gęste grafy - macierz sąsiedztwa
- rzadkie grafy - lista sąsiedztwa/pęk